

Kur'an-ı Kerîm'de Nasihat Kelimesinin Anlam Alanı ve Türkçeye Çeviri Sorunu

Yavuz Selim Kıranşal

 <https://orcid.org/0000-0003-3217-0349> | yavuzkiransal1997@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye

Öz

Bu çalışmada, nasihat kelimesinin Kur'an-ı Kerim'deki anlam alanının tespit edilmesi ve söz konusu lafzın, bazı meâllerdeki Türkçeye yanlış çevirisi konu edinilmiştir. Kur'an'da, isim, fiil ve sıfat olmak üzere 11 âyette, toplamda 13 defa geçen nasihat kelimesi, Arapçadan Türkçeye geçmiş olan bir kelimedir. Kelime, Kur'an'ı Kerim'de *nush*, *nâsih*, *nasûh*, *ensahu*, *nasahtü* gibi çeşitli formlarda yer almaktadır. Nasihat kelimesi, aslen Arapça bir lafız olup *nush* kökünden türemiştir ve “aldatmak (غش)” kelimesinin zıddıdır. İlgili kelimenin Arapçada “Temiz kalpli olmak”, “saf, halis olmak”, “samimi ve içten olmak”, “başkasının iyiliğini istemek” ve “dikmek” gibi çeşitli anlamları bulunmaktadır. Fakat Arapçadan Türkçeye geçerken anlam daralmasına uğramıştır. Kelimenin Türkçedeki manaları göz önünde bulundurularak tercüme edilmesi kanaatimizce doğru bir yöntem olmayacaktır. Dolayısıyla nasihat kelimesinin, âyetlerdeki anlamlarının, Kur'an'ın nâzil olduğu dönemdeki ilk/aslı manalarına uygun bir şekilde ortaya konulması ve meâllerdeki çeviri sıhhatinin de gözden geçirilmesi gereklidir. Bu bağlamda çalışmamızın amacı, nasihat kelimesinin, âyetlerdeki bağlamlarına ve Arapçadaki manalarına uygun bir tarzda anlam alanının ortaya koyulması ve meâllerdeki tercüme sıhhatinin de değerlendirilmesidir. Bunun için öncelikle nasihat kelimesinin Arapça ve Türkçe sözlük anlamları incelenmiş ve kelimenin Arapçadaki kullanılış tarzını gözler önüne sermek amacıyla câhiliye şiirlerinden örnekler sunulmuştur. Ardından kelimenin geçtiği âyetlerin bağlamları incelenmiş, gerekli yerlerde lügavi değerlendirilmeler yapılmıştır. İncelenen meâllerdeki yanlış olduğuna kanaat getirilen çevirilerden de örnekler sunulmuştur. Âyetlerle alakalı, klasik kaynaklardan elde edilen rivâyet ve bilgi malzemesi de dikkate alınarak şu sonuçlara varılmıştır: Kur'an'da nasihat kelimesinin A'râf 7/62, 68, 79, 93'te ve Hûd 11/34'te “öğüt vermek”; Tevbe 9/91, Kasas 28/12 ve Tahrîm 66/8'de “samimi olmak/içtenlikle davranmak”; A'râf 7/21, Yûsuf 12/11 ve Kasas 28/20'de ise “muhatabının/başkasının iyiliğini istemek” olmak üzere üç farklı anlamda kullanıldığı tespit edilmiştir. Diğer taraftan araştırma kapsamında 50 meâl incelenmiş ve bunların 20'sinde incelenen kelime özelinde çeviri sorunları tespit edilmiştir. Söz konusu sorun ise Tevbe 9/91, Yûsuf 12/11 başta olmak üzere, bazı âyetlerin bağlamlarına ya da gramerine uymamasına rağmen kelimeye genellikle “öğüt vermek” manasının takdir edilmesidir. Ayrıca Tahrîm 66/8'de olduğu gibi, “tevbeten nasûhâ” ibaresinin, âyetin indiği dönemdeki aslı manası ile yani “samimi/gönülden bir tövbe” şeklinde değil de sonradan kavramsallaşmış şekliyle “nasuh tövbesi” olarak çevrildiği de görülmüştür. Bu konuyla alakalı doğru bir çevirinin yapılabilmesi için ilgili lafzın Türkçedeki değil, Arapçadaki anlamlarının göz önünde

bulundurulması, âyetlerin parçacı bir yaklaşımla değil, aksine metin içi ve metin dışı bağlamlarına dikkat edilerek ele alınması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler

Tefsir, Kur'an, Meâl, Çeviri, Çeviri Sorunu, Nasihat, Bağlam.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Kur'an-ı Kerîm'de Nasihat Kelimesinin Anlam Alanı ve Türkçeye Çeviri Sorunu" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	23.07.2023
Kabul Tarihi	03.08.2023
Yayın Tarihi	08.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat
Araştırma Alanı	Tefsir, Kıraat
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/455
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	27. Oturum - 31 Ağustos 2023 Perşembe 17:00 - 18:30
Telif Hakkı	© 2023 Yavuz Selim Kıranşal. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Kıranşal, Yavuz Selim. "Kur'an-ı Kerîm'de Nasihat Kelimesinin Anlam Alanı ve Türkçeye Çeviri Sorunu". 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 233-236. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

The Semantic Field of the Word *Naṣīḥa* in The Qur'ān and The Problem of Its Translation into Turkish

Yavuz Selim Kıransal

 <https://orcid.org/0000-0003-3217-0349> | yavuzkiralansal1997@gmail.com
Master's Student, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Türkiye

Abstract

This study is concerned with determining the meaning of the word *naṣīḥa* in the Qur'ān, as well as its mistranslation into Turkish in some of the translations of the Qur'ān. It appears in the Qur'ān as a noun, verb, and adjective in 11 verses, 13 times in all, and is one of the words that has passed from Arabic into Turkish. The word is found in the Qur'ān in various forms such as *nush*, *nāṣih*, *naṣūh*, *enṣaḥu*, *naṣaḥtu*. It is originally an Arabic word derived from the root *nush*, and is the antonym of the word *غش* (to deceive). In Arabic, the word can imply “to be pure-hearted”, “to be pure, genuine”, “to be sincere and oneself”, “to seek the good of others” and “to erect”. However, it has undergone a narrowing of meaning as it passed from Arabic to Turkish. I believe that translating the word from Arabic into Turkish by considering its Turkish denotations would not be the correct method. Therefore, it is better to uncover the meanings of the word *naṣīḥa* in the verses in line with its original meanings at the time of the revelation of the Qur'ān, as well as to review the accuracy of its translations in the Turkish translations of Qur'ān. In this context, the aim of this research is, first, to identify the meaning of the word *naṣīḥa* in relation to its contexts in the Qur'ānic verses and its meanings in the Arabic language, and second, to assess the accuracy of its translation in the Turkish translations of Qur'ān. To that end, I shall explore the dictionary meanings of the word *naṣīḥa* both in Arabic and Turkish language, and provide some examples of poems from the period of jāhiliyyah to show how the word is having been used in Arabic. Subsequently, I shall examine the contexts of the verses in which the word appears and analyze it from a lexical standpoint if needed. I will give some examples of translation that I believe to be inaccurate from the analyzed translations. Using the narrations obtained from the classical sources, I arrive at the following conclusions: In the Qur'ān, the word *naṣīḥa* is used in three different senses: “to give advice” in al-A'rāf 7/62, 68, 79, 93 and Hūd 11/34; “to be sincere/to act sincerely” in al-Tawba 9/91, al-Qaṣaṣ 28/12 and al-Taḥrīm 66/8; and “to seek the good of one's interlocutor/others” in al-A'rāf 7/21, Yūsuf 12/11 and, al-Qaṣaṣ 28/20. On the other hand, as part of the research, I examined 50 Turkish translations and identified translation problems particular to the word under consideration in 20 of them. The problem is that the word is typically translated as “to give advice” despite the fact that it is incompatible with the contexts or grammar of some verses, particularly al-Tawba 9/91 and Yūsuf 12/11. Another problem is that the phrase *tawbatan naṣūḥā* in al-Taḥrīm 66/8 is translated as “the repentance of *naṣūḥ*” in its later conceptualized form, rather than in its original meaning at the time of the revelation of the verse, namely “sincere/heartfelt repentance”. To make an accurate translation on this problem, I will argue that the meaning of the relevant word in Arabic, not in Turkish, should be taken into consideration, and that the verses should

not be handled with a fragmentary approach, but rather by paying attention to their in-text and extra-textual contexts.

Keywords

Tafsîr, Qurʾân, Qurʾân Translation, Translation, Translation Problem, Naşîha, Context.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “The Semantic Field of the Word Naşîha in The Qurʾân and The Problem of Its Translation into Turkish” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-23
Accepted	2023-08-03
Published	2023-08-08
Category	Art & Humanities, Religion & Theology
Research Area	Religious Studies, Tafsîr - Qirāʾah
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/455
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 27 - August 31, 2023, Thursday 17:00 - 18:30
Copyright	© 2023 Yavuz Selim Kırınşal. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Kırınşal, Yavuz Selim. “The Semantic Field of the Word Naşîha in The Qurʾân and The Problem of Its Translation into Turkish”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 233-236. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54